



Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(červenec-srpen 2019)

★ **Veřejná konzultace k návrhu Sdělení Komise o ochraně důvěrných informací pro soukromoprávní prosazování právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže vnitrostátními soudy**

Evropská komise dne 29. července spustila veřejnou konzultaci k návrhu Sdělení o ochraně důvěrných informací pro soukromoprávní prosazování právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže vnitrostátními soudy.

Cílem tohoto sdělení je pomoci vnitrostátním soudům při vyřizování žádostí o zpřístupnění důvěrných informací v řízeních pro soukromoprávní prosazování právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže, a zejména v případě žalob o náhradu škody. Sdělení se konkrétně snaží pomoci vnitrostátním soudům při výběru účinných ochranných opatření s ohledem na zvláštní okolnosti případu, druh a stupeň citlivosti důvěrných informací. Tato opatření mohou být použita v rozsahu, v jakém jsou k dispozici v rámci vnitrostátních procesních pravidel, včetně práva na spravedlivý proces a práva na obhajobu, jak je uznávají právní předpisy EU a vnitrostátní právní předpisy, a v souladu s nimi. Sdělení není pro vnitrostátní soudy závazné a nemění stávající pravidla podle právních předpisů EU ani právních předpisů členských států. Nic v tomto sdělení by navíc nemělo být vykládáno tak, že umožňuje zpřístupnění důkazů chráněných na základě profesní povinnosti mlčenlivosti, tj. zásady důvěrnosti sdělení mezi právním zástupcem a jeho klientem. Rovněž zohledňuje relevantní aspekty směrnice o obchodním tajemství.

Konzultace bude probíhat do 18. října tohoto roku a cílovou skupinou jsou soudci, soudní úředníci, advokáti, ekonomové a akademici. Odpovědi budou následně zveřejněny s výjimkou těch, které budou jasně označené jako utajované.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/competition/consultations/2019_private_enforcement/index_en.html



Britská vláda publikovala Pokyny pro advokáty působící ve Velké Británii pro případ Brexitu bez dohody

Britská vláda dne 9. srpna publikovala Pokyny pro advokáty působící ve Velké Británii pro případ Brexitu bez dohody. Advokáti s profesní kvalifikací ve Velké Británii ze zemí EU, Norska, Lichtenštejnska, Islandu a Švýcarska mohou nadále provozovat svou praxi ve VB s výjimkou Skotska, pokud absolvovali vstupní test, či naplnily podmínky tříleté praxe dle směrnice 98/5/ES o usnadnění trvalého výkonu povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána kvalifikace. Advokáti, kteří obdrželi svou kvalifikaci v EU, Norsku, Lichtenštejnsku, Islandu a Švýcarsku musí naplnit jeden z následujících požadavků, aby mohli nadále provozovat advokátní praxi ve VB: požádat o uznání profesní kvalifikace ve VB, chtějí-li trvale provozovat praxi ve VB a nikoliv pod statutem evropského advokáta; registrovat se jako zahraniční advokát, chtějí-li poskytovat právní služby mimo vyhrazené aktivity ve spolupráci s advokátem s VB; poskytovat právní služby pod dohledem advokáta z VB; či poskytovat pouze služby, které nespádají do seznamu vyhrazených činností. Evropští usazení advokáti, jež byli registrováni u příslušného orgánu před Brexitem mohou provozovat své činnosti beze změny do 20. prosince 2020. Následně pokud chtějí v praxi pokračovat, musí podstoupit jednu z výše uvedených možností. Švýcarští advokáti, kteří jsou registrováni ve VB, či si nechali uznat svou profesní kvalifikaci ve VB mohou v poskytování právních služeb pokračovat beze změny. Švýcarští advokáti užívající domácí titul pak musejí požádat o uznání profesní kvalifikace a registrovat se ve VB do 4 let od Brexitu. Velká Británie rovněž připraví nový systém pro uznávání profesních kvalifikací.

Podrobnější informace jsou, či budou zveřejněny k dispozici na stránkách britské vlády v anglickém jazyce zde: <https://www.gov.uk/government/publications/mutual-recognition-of-professional-qualifications-guidance-for-regulatory-bodies>



Komise zaslala ČR výzvu kvůli neúplné transpozici směrnice o ochraně obětí trestného činu

Evropská komise dne 25. července zaslala 9 členským státům, mezi nimiž je i ČR, výzvu s ohledem na neúplnou transpozici směrnice 2012/29/EU o ochraně obětí trestného činu. Směrnice byla přijata v říjnu 2012 a členské státy se zavázaly ji transponovat do národních právních řádů do 16. listopadu 2015. Členské státy, které výzvu obdržely však některá ustanovení směrnice do vnitrostátních norem nepromítla, např. právo oběti být informován o svých právech a o průběhu řízení, či právo na podporu a ochranu. Členské státy mají dva měsíce na zaslání odpovědi. V případě, že tak neučiní, nebo vysvětlení nebude pro Komisi dostatečně přesvědčivé, zašle státům odůvodněné stanovisko.



Komise postoupila Maďarsko Soudnímu dvoru EU

Dne 25. července Komise rozhodla o tom, že postoupí Maďarsko Soudnímu dvoru EU k rozhodnutí vzhledem k tomu, že maďarská vnitrostátní legislativa kriminalizuje

aktivity podporující žádosti o azyl a žádosti pro udělení trvalého pobytu a omezují právo žádat o azyl. Výzva k odstranění nesouladu tohoto zákona s evropským právem byla Maďarsku zaslána v červenci minulého roku, následovalo odůvodněné stanovisko Komise z ledna letošního roku a jelikož v rámci analýzy odpovědi Maďarska Komise vyhodnotila, že většina adresovaných nedostatků stále nebyla napravena, rozhodla se záležitost předat Soudu. Nedostatky se zejména týkají omezení práva žadatele o azyl komunikovat a požádat o pomoc národní, mezinárodní a nevládní organizace tím, že tuto případnou pomoc maďarský zákon kriminalizuje, což je v rozporu se směrnicí 2011/95/EU a 2013/33/EU. Zároveň ústavní dodatek o udělení mezinárodní ochrany stanoví nové důvody pro nepřipustnost žádosti, jež limitují možnost udělení mezinárodní ochrany pouze na osoby, které přicházejí ze země, kde je jejich život, či svoboda v ohrožení. Tím došlo k vyloučení osob, které nejsou v zemi původu pronásledováni, přestože tato země nespĺňuje náležitosti bezpečné třetí země, což je nad rámec uvedených směrnic rovněž v rozporu s Listinou základních práv EU.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4260_en.htm



Komise postoupila případ Belgie Soudnímu dvoru

Komise dne 25. července rovněž rozhodla o postoupení případu Belgie Soudnímu dvoru, jelikož Belgie správně neimplementovala pravidla o kalkulaci příjmu z nájmu, což může mít rozdílné daňové důsledky pro belgické rezidenty, kteří vlastní, nebo si chtějí pořídit nemovitost v zahraničí za účelem jejího pronájmu. Žádost Komise k Soudnímu dvoru o stanovení sankcí ve výši € 2 029 000 a dennímu úroku z prodlení ve výši € 22 076,55 do okamžiku uvedení norem do souladu s unijním právem, či vydání rozhodnutí vůči Belgii, je zaslána v kontextu rozhodnutí SDEU C-110/17 Komise v. Belgie z 12. dubna 2018, ve kterém soud rozhodl, že rozdílná pravidla pro stanovení daně z příjmu z pronájmu nemovitosti v a mimo Belgii porušuje čl. 63 SFEU a čl. 40 Dohody o EHP.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4263_en.htm



Boj proti praní peněz a financování terorismu: Komise hodnotí rizika a vyzývá k lepšímu provádění pravidel

Evropská komise dne 24. července přijala Sdělení a čtyři zprávy, jež si kladou za cíl podpořit evropské a vnitrostátní orgány v lepším zvládnutí rizik spojených s praním peněz a financováním terorismu. Přijetím 4. a 5. směrnice o boji proti praní peněz zavedla Junckerova Komise na úrovni EU pravidla a posílila funkci dohledu Evropského orgánu pro bankovníctví. Ve zprávách Komise zdůrazňuje, že je nutné uvedené směrnice plně provést a zároveň, že v provádění pravidel Unie v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu je třeba vyřešit ještě řadu strukturálních nedostatků. Dnešní balíček poslouží jako základ pro budoucí politická rozhodnutí o posílení rámce EU pro boj proti praní peněz. Zpráva o nadnárodním posouzení rizik

obsahuje aktualizaci odvětvových rizik spojených s praním peněz a financováním terorismu. Komise ji od roku 2017 vydává každé dva roky a z té aktuální vyplývá, že většina doporučení vyplývajících z prvního nadnárodního posouzení rizik byla různými aktéry provedena. Určité horizontální nedostatky však přetrvávají, zejména pokud jde o anonymní produkty, identifikaci skutečných vlastníků a nové neregulované výrobky, jako jsou virtuální aktiva. Některé z nich se vyřeší nadcházejícím provedením 5. směrnice o boji proti praní peněz ve vnitrostátním právu. Ve zprávách o hodnocení nedávných případů praní peněz na vysokých úrovních finančního sektoru, o finančních zpravodajských jednotkách a o propojení centrálních registrů bankovních účtů se analyzují nedostatky v současném dohledu a spolupráci v oblasti praní peněz a způsoby jejich řešení.

Veškeré dokumenty jsou k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/anti-money-laundering-and-counter-terrorist-financing_en



Zpráva Komise o dopadu pravidel EU na ochranu osobních údajů

Evropská komise dne 24. července zveřejnila Zprávu o dopadu nařízení EU na ochranu osobních údajů a o tom, jak lze provádění tohoto nařízení dále zlepšit. Zpráva dochází k závěru, že většina členských států zavedla nezbytný právní rámec, a že nový systém napomáhající prosazování pravidel na ochranu osobních údajů působí tak, jak má. Podniky rozvíjejí kulturu dodržování předpisů a občané si stále více uvědomují svá práva. Současně pokračuje sblížování směřující k přísnějším normám pro ochranu osobních údajů na mezinárodní úrovni. Zpráva Komise stanoví konkrétní kroky pro posílení těchto pravidel a jejich uplatňování:

- K dnešnímu dni všechny členské státy kromě tří (Portugalska, Řecka a Slovinska) aktualizovaly své vnitrostátní právní předpisy na ochranu osobních údajů podle pravidel EU. Komise bude nadále sledovat právní předpisy členských států, aby se zajistilo, že vnitrostátní právní předpisy nepovedou k nadměrné regulaci.
- Komise podpoří vytvoření „sady nástrojů“ GDPR pro podniky, která by měla usnadnit dosažení souladu s nařízením, např. prostřednictvím standardních smluvních doložek, kodexů chování a nových mechanismů pro vydávání osvědčení. Kromě toho bude Komise v uplatňování pravidel podporovat malé a střední podniky.
- Nařízení dává vnitrostátním orgánům pro ochranu osobních údajů větší pravomoc prosazovat pravidla. Orgány pro ochranu osobních údajů také těsněji spolupracují s Evropským sborem pro ochranu osobních údajů. Do konce června 2019 bylo prostřednictvím mechanismu spolupráce řešeno 516 přeshraničních případů.
- Stále větší počet zemí na celém světě zavádí moderní pravidla na ochranu osobních údajů, a využívají při tom jako referenční model příslušnou normu EU. Toto vzestupné sblížování otevírá nové příležitosti pro bezpečné datové toky mezi EU a třetími zeměmi.

Kompletní zpráva i sdělení jsou k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/priorities/justice-and-fundamental-rights/data-protection/2018-reform-eu-data-protection-rules_cs#library



Průzkum Rady EU ohledně používání nástrojů IT soudy členských států

Rada EU dne 19. července publikovala průzkum, který provedla za účelem zjištění, do jaké míry soudy členských států EU používají ke své práci nástroje IT. Z průzkumu vyplynulo, že výsledky se napříč členskými státy podstatným způsobem liší. Zatímco většina zemí již implementovala digitální systémy pro řízení případů, úroveň automatizace a aplikace těchto systémů je velmi nevyrovnaná. Například Malta, Litva a Itálie umožňují přímý přístup občanů ke spisům v civilních věcech online, ČR přístup umožňuje pouze v insolvenčních řízeních a Španělsko v řízeních, kde není vyžadováno právní zastoupení, například u platebního příkazu. Estonsko je v této oblasti v popředí, jelikož již implementovalo komunikační nástroje použitelné pro komunikaci mezi advokáty a soudy, což umožňuje, aby všechna podání a dokumentace byly soudu předkládány v digitální podobě a zároveň transparentní monitoring průběhu řízení. Podobně na tom je Rakousko a Dánsko. Na Slovensku a v Nizozemsku lze digitálně sledovat cca 20% případů. Chorvatsko a Kypr zatím žádné způsoby elektronické komunikace nezavedly. Soudní dvůr rovněž aktuálně pracuje na nástrojích, jež si kladou za cíl propojit a zefektivnit ty, již aktuálně dostupné. Tento systém SDEU se interně nazývá „SIGA“.

Kompletní průzkum je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10836-2019-REV-1/en/pdf>



Právní stát: Evropská komise učinila další krok na ochranu polských soudců před politickou kontrolou

Evropská komise dne 17. července učinila další krok v probíhajícím řízení o porušení Smlouvy proti Polsku a v souvislosti s novým disciplinárním režimem pro polské soudce zaslala odůvodněné stanovisko. Komise toto řízení o porušení Smlouvy zahájila dne 3. dubna 2019 na základě nově zavedeného disciplinárního režimu, který dle Komise oslabuje nezávislost polských soudců a nezajišťuje nezbytné záruky, které by soudce chránily před politickou kontrolou, jak požaduje Soudní dvůr EU. Polské právo konkrétně umožňuje podrobit soudce obecných soudů disciplinárnímu vyšetřování a řízení a uložit jim sankce na základě obsahu jejich soudních rozhodnutí, včetně výkonu jejich práva podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) požádat Soudní dvůr EU o rozhodnutí o předběžné otázce. Nový disciplinární režim navíc nezaručuje nezávislost a nestrannost disciplinární komory Nejvyššího soudu, kterou tvoří pouze soudci vybraní Národní radou pro justici, již zase jmenuje polský parlament (Sejm). Tento disciplinární režim rovněž nezajišťuje, že o disciplinárních řízeních vedených proti soudcům obecných soudů rozhodne v prvním stupni soud „zřízený zákonem“. Namísto toho opravňuje předsedu disciplinární komory, aby určil ad hoc a s téměř neomezeným prostorem pro vlastní uvážení disciplinární soud prvního stupně, který daný případ projedná. Polské orgány mají nyní

dva měsíce na to, aby přijaly nezbytná opatření, a dosáhly tak souladu s odůvodněným stanoviskem. Jestliže Polsko nepřijme příslušná opatření, může se Komise rozhodnout, že věc předloží Soudnímu dvoru EU.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-1957_en.htm



Posilování právního státu s pomocí lepší informovanosti, ročního cyklu monitorování a účinnějšího prosazování

Dne 17. července, Evropská komise rozhodla o řadě opatření, která mají za cíl právní stát v Evropě posílit. Evropský projekt se opírá o setrvalé dodržování právního státu, což je předpokladem pro požívání základních práv občany a zachování vzájemné důvěry mezi členskými státy. Výsledky dnes zveřejněného průzkumu veřejného mínění Eurobarometr ukazují, že více než 80 % občanů přikládá dodržování zásad právního státu velký význam a domnívá se, že situaci je třeba zlepšit. Celkem 89 % občanů uvádí, že je nezbytné, aby byly zásady právního státu dodržovány ve všech ostatních členských státech EU. Komise seskupila své nadcházející iniciativy do třech oblastí: prosazování kultury právního státu, prevence vzniku problémů v oblasti právního státu a účinná reakce na porušování zásad právního státu.

Kompletní sdělení Komise k posilování právního státu je k dispozici v českém jazyce zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0343&from=EN>



Ministři spravedlnosti jednali v Helsinkách o posílení právního státu a spolupráce v trestních věcech

V rámci zasedání ministrů spravedlnosti členských států EU, které se uskutečnilo pod záštitou Finského předsednictví v Radě dne 19. července v Helsinkách, se ministři zaměřili zejména na možnosti zlepšení dostupných nástrojů spolupráce na poli justice, pro vytvoření důvěry mezi členskými státy. Ve druhé části jednání se zaměřili na to, kam by se mohla justiční spolupráce v trestních věcech dále ubírat. Předmětem jednání bylo jednak téma přeplněných věznic a podmínky výkonu trestu odnětí svobody a vazby. Ministři také diskutovali potřebu širší aplikace alternativních trestů.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://eu2019.fi/en/frontpage>



Obchodní jednání mezi EU a USA: průlom u vzájemného uznávání léčiv

Evropské unii a Spojeným státům se dne 11. července podařilo naplnit důležitou část společného prohlášení, na němž se předseda Komise s Americkým prezidentem

shodli v červenci 2018. V pozitivním transatlantickém obchodním programu stanoveném ve společném prohlášení se obě strany zavázaly k tomu, že omezí překážky a zvýší objem obchodu v řadě odvětví, včetně léčiv. Úřad pro potraviny a léčiva Spojených států (Food and Drug Administration, FDA) dnes jako poslední členský stát uznal Slovensko, čímž je beze zbytku provedena dohoda mezi EU a USA o vzájemném uznávání léčivých přípravků (MRA), pokud jde o kontroly závodů na výrobu humánních léčivých přípravků na území obou stran. Obě strany tak mají možnost uvádět léčiva na trh rychleji a levněji. Na Evropu a USA dohromady připadá více než 80 % celosvětového prodeje nových léčivých přípravků. Díky úplnému provedení této dohody budou moci jak zástupci průmyslu, tak i veřejné orgány na obou stranách uvolnit zdroje, které bude možné využít ke kontrolám továren v jiných zemích, které jsou velkými výrobci léčiv.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4090_cs.htm



Soudní dvůr EU: jmenování tří soudců

Zástupci vlád členských států dne 10. července jmenovali tři soudce Soudního dvora Evropské unie. Pan Nils Wahl (Švédsko) byl jmenován soudcem Soudního dvora na období od 7. října 2019 do 6. října 2024. Od 7. října 2019 nahradí pana Carla Gustava Fernlunda po jeho odstoupení. Pan Roberto Mastroianni (Itálie) a paní Ornella Porchiová (Itálie) byli jmenováni soudci Tribunálu. Jejich funkční období potrvá od 1. září 2019 do 31. srpna 2025. Tato jmenování jsou součástí částečné obměny složení Tribunálu, kdy dne 31. srpna 2019 skončí funkční období 23 soudců.



Rozpočet EU na rok 2020: Rada se dohodla na svém postoji

Velvyslanci při EU dne 10. července přijali postoj Rady k návrhu rozpočtu EU na rok 2020. Po formálním přijetí Radou bude tento postoj sloužit předsednictví jako mandát při jednáních s Evropským parlamentem. Postoj Rady pro rozpočet na příští rok dosahuje celkové výše 166,8 miliard eur v prostředcích na závazky a 153,1 miliard eur v prostředcích na platby. V porovnání s rokem 2019 se jedná o nárůst o 0,6 % u prostředků na závazky a o 3,3 % u prostředků na platby. Navýšení prostředků na platby souvisí s urychlením provádění programů ke konci víceletého finančního rámce pro období 2014–2020. Mělo by umožnit, aby byly včas uhrazeny rozpočtové závazky a zabránilo se tak hromadění nevypořádaných závazků, zejména v rámci politiky soudržnosti, kde provádění programů probíhá zrychleně. Dohodnuté částky vycházejí z předpokladu, že Spojené království se bude nadále plně podílet na financování a plnění unijního rozpočtu do konce roku 2020.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/07/10/2020-eu-budget-council-agrees-its-position/>



Hospodářské a fiskální politiky a politiky zaměstnanosti: doporučení pro jednotlivé země (2019)

Dne 9. července 2019 přijala Rada letošní doporučení a stanoviska k hospodářským a fiskálním politikám členských států a jejich politikám zaměstnanosti. Cílem doporučení je povzbudit členské státy, aby modernizací ekonomik zvyšovaly svůj růstový potenciál, a dále posilovaly svoji odolnost. Navzdory globální nejistotě a méně příznivým podmínkám se v roce 2020 očekává růst ekonomik všech členských států a rekordně nízká míra nezaměstnanosti. V tomto kontextu se doporučení pro jednotlivé země zaměřují na provádění účinných strukturálních reforem, podporu investičních strategií a také odpovědných fiskálních politik.

Ve vztahu k ČR Rada konstatovala, že podle prognózy ČR v letech 2019 a 2020 dodrží ustanovení Paktu o stabilitě a růstu. Z hlediska dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí čelí ČR středně velkým rizikům, zejména v souvislosti se stárnutím obyvatelstva – výdaje na důchod by měly do roku 2070 vzrůst o dva procentní body HDP a rovněž výdaje na zdravotní péči o jeden procentní bod HDP. Rada uvádí, že nedávná opatření přispěla ke zlepšení přiměřenosti důchodů, nicméně valorizace nebyla doplněna o politická opatření, jež by zlepšila udržitelnost. Novela zákona o České národní bance pro závazné stanovení limitů hypotečních úvěrů by posílila finanční stabilitu ČR a snížila rizika pro dlužníky. V rámci veřejných zakázek částečně přetrvává problém s korupcí. Trh práce vykazuje velmi dobré výsledky, stále však nedošlo k využití potenciálu žen s malými dětmi, osob s nízkou kvalifikací a osob se zdravotním postižením. Flexibilita zaměstnání zůstává poměrně nízká, nedostačují rovněž kapacity cenově dostupné péče o děti. Ekonomika zaměřená na průmyslovou výrobu si žádá investice do vzdělání a odborné přípravy. Zvýšení atraktivity a standardů kvality učitelského povolání by mělo být prioritou.

Kompletní text doporučení je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/07/09/economic-employment-and-fiscal-policies-2019-country-specific-recommendations/>



Evropská Rada jmenovala nové vedoucí představitele EU

Evropská rada dne 2. července zvolila **Charlese Michela** předsedou Evropské rady. Předseda Evropské rady byl zvolen na období od 1. prosince 2019 do 31. května 2022. Funkční období předsedy Evropské rady trvá dva a půl roku a lze jej jednou obnovit. Evropská rada rovněž uvítala rozhodnutí hlav států a předsedů vlád členských států, jejichž měnou je euro, o jmenování **Charlese Michela** předsedou eurosummitu na totéž funkční období. Evropská rada dále přijala rozhodnutí, kterým se Evropskému parlamentu jako kandidátka na funkci předsedkyně Evropské komise navrhuje **Ursula von der Leyenová**. Navrženou kandidátku musí zvolit Evropský parlament většinou hlasů všech svých členů. Evropská rada rovněž dospěla k názoru, že vhodným kandidátem na funkci vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku je **Josep Borrell Fontelles**. K tomu, aby Evropská rada mohla vysokého

představitele formálně jmenovat, je zapotřebí souhlasu nově zvoleného předsedy Komise. Předseda Komise, vysoký představitel a ostatní členové Komise podléhají jako sbor schválení Evropským parlamentem, a to před jejich formálním jmenováním Evropskou radou. Jejich funkční období bude trvat 5 let od konce funkčního období stávající Komise, tj. do 31. října 2024. Vhodnou kandidátkou na funkci prezidentky Evropské centrální banky je dle Evropské rady **Christine Lagardeová**. Evropská rada přijme formální rozhodnutí o jejím jmenování na základě doporučení Rady a po konzultaci Evropského parlamentu a Rady guvernérů Evropské centrální banky. Funkční období prezidenta Evropské centrální banky je osmileté a nelze jej obnovit.

Spravedlivé zdanění: EU zavádí nový systém řešení daňových sporů mezi členskými státy

Dne 1. července vstoupily v platnost nová pravidla zajišťující rychlejší řešení daňových sporů mezi členskými státy. Pro podniky a občany, kteří zažívají problémy s dvojitým zdaněním tato pravidla slibují větší právní jistotu. Systém má pomoci nalézt řešení daňových sporů mezi členskými státy, které mohou vzniknout při výkladu a uplatňování mezinárodních dohod a úmluv o zamezení dvojího zdanění. Odhaduje se, že v současnosti v EU probíhá 2000 takových sporů, z nichž přibližně 900 těchto řízení trvá více než dva roky. Díky novému mechanismu budou podniky i občané moci řešit spory související s daňovými dohodami rychleji a efektivněji. Zejména se to týká sporů spojených s dvojitým zdaněním, které pro daňové poplatníky představuje velkou překážku vytvářející nejistotu, zbytečné náklady a problémy s peněžními toky. Nová směrnice zároveň do daňových sporů v EU přináší větší transparentnost.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/resolution-double-taxation-disputes_en_en

HCCH přijala závěrečný akt Úmluvy o uznávání a výkonu cizích rozhodnutí v občanských a obchodních věcech

Haagská konference o mezinárodním právu soukromém (HCCH) dne 2. července v rámci svého 22. Diplomatického zasedání přijala závěrečný akt Úmluvy o uznávání a výkonu cizích rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Úmluva má za cíl posílit právní jistotu a předvídatelnost rozhodnutí, snížení transakčních nákladů a soudních poplatků v přeshraničních sporech. Úmluva otevírá nové možnosti v oblasti mezinárodního řešení sporů a vyplňuje mezeru, která doposud v oblasti mezinárodního práva soukromého existovala. Prvním státem, jež oficiálně Úmluvu podepsal, byl Uruguay.

Text Úmluvy je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=137>

OECD publikovala Rámec pro mezinárodní výměnu pravidel pro povinné zveřejňování informací ohledně

společných standardů oznamování (CRS) uspořádání za účelem vyhýbání se daňovým povinnostem a neprůhledných offshorových struktur

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) dne 27. června publikovala Rámec pro mezinárodní výměnu pravidel pro povinné zveřejňování informací ohledně společných standardů oznamování (CRS) uspořádání za účelem vyhýbání se daňovým povinnostem a neprůhledných offshorových struktur. Dokument byl publikován za účelem zlepšení výměny informací, které OECD na základě povinného oznamování informací ohledně společných standardů oznamování doposud obdržela. Právní záruky pro výměnu informací budou zajištěny mnohostrannou dohodou příslušných orgánů, jež zajistí, že jurisdikce, která informace obdržela na základě povinného oznamování, může tyto informace sdílet se všemi jurisdikcemi, ve kterých jsou relevantní daňoví poplatníci daňovými residenty. To umožní daňovým orgánům podnikat případné kroky jak vůči daňovým poplatníkům, tak i vůči zprostředkovatelům, jež se účastní na strukturách podléhajících povinnému oznamování.

Kompletní dokument je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/publications/international-exchange-framework-for-mandatory-disclosure-rules-on-crs-avoidance-arrangements-and-opaque-offshore-structures.htm>

Judikatura SDEU a ESLP



SDEU: Rozsudek ve věci C-502/18 CS a další v. České aerolinie a.s. ze dne 10. července 2019

V případě letů s mezipřistáním, které směřují z letiště v členském státě do třetího státu přes jiný třetí stát a na něž byla učiněna jediná rezervace, je letecký dopravce, který provozoval první úsek letu, povinen k náhradě újmy cestujícím, kteří v rámci druhého úseku letu provozovaného jiným leteckým dopravcem, než dopravcem Společenství utrpěli na přeletu významné zpoždění.

Jedenáct cestujících si u Českých aerolinií rezervovalo let z Prahy do Bangkoku přes Abú Dhabí a každý tak učinil na základě jediné rezervace. V rámci tohoto letu s mezipřistáním zajistily České aerolinie jeho první úsek z Prahy do Abú Dhabí, který proběhl v souladu s letovým plánem a bez zpoždění na přeletu v Abú Dhabí. Naproti tomu druhý úsek letu, zajištěný v rámci dohody o sdílení kódů společností Etihad Airways, která není leteckým dopravcem Společenství, a sice z Abú Dhabí do Bangkoku, byl na přeletu opožděn o 488 minut. Za toto zpoždění, které je delší než tři hodiny, může cestujícím náležet náhrada na základě nařízení o právech cestujících v letecké dopravě. Cestující uplatnili u českých soudů vůči ČSA nárok na přiznání náhrady na základě nařízení. Opodstatněnost jejich nároků však České aerolinie před těmito soudy zpochybňují s poukazem na to, že nemohou nést odpovědnost za zpoždění letu z Abú Dhabí do Bangkoku vzhledem k tomu, že byl tento let uskutečněn jiným leteckým dopravcem. Městský soud v Praze se Soudního dvora tázal, zda mají České aerolinie na základě nařízení povinnost zaplatit náhradu.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že let s jedním nebo více navazujícími lety, které jsou předmětem jediné rezervace, představuje pro účely nároku cestujících na náhradu podle nařízení jeden celek. Dále konstatoval, že podle nařízení č. 261/2004 má povinnost k poskytnutí náhrady cestujícím výlučně provozující letecký dopravce daného letu. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že k tomu, aby mohl být letecký dopravce kvalifikován jako provozující letecký dopravce, musí být mimo jiné prokázáno, že tento dopravce daný let skutečně provedl. Vzhledem k tomu, že České aerolinie skutečně provedly let v rámci přepravní smlouvy uzavřené s dotýcnými cestujícími, lze je kvalifikovat jako provozujícího leteckého dopravce.



SDEU: Rozsudek ve věci C-163/18 HQ a další v. Aegean Airlines ze dne 10. července 2019

Cestující, kteří mají právo obrátit se na organizátora cesty, aby jim proplatil pořizovací cenu letenky, nemohou požadovat proplacení i po leteckém dopravci. Taková kumulace nároků by vedla k neodůvodněně nadměrné ochraně cestujících na úkor leteckého dopravce.

Dne 19. března 2015 si u cestovní kanceláře Hellas Travel se sídlem v Nizozemsku zarezervovaly tři osoby zpáteční let z Eelde na Korfu. Tyto lety se měly uskutečnit se společností Aegean Airlines, usazenou v Řecku. Několik dnů před dohodnutým datem odjezdu však Hellas Travel tyto tři cestující informovala o tom, že jejich cesta byla zrušena. Aegean Airlines se totiž vzhledem k nemožnosti získat předem sjednanou cenu od Hellas Travel rozhodla, že lety na Korfu a zpět přestane provozovat. Dne 3. srpna 2016 bylo rozhodnuto o insolvenční Hellas Travel. Tato společnost nevrátila těmto třem cestujícím pořizovací cenu letenek.

V rozsudku Soudní dvůr zdůrazňuje, že samotná existence práva na náhradu podle směrnice o souborných službách pro cesty postačuje k tomu, aby cestující, jehož let je součástí souborných služeb pro cesty, nemohl požadovat náhradu pořizovací ceny letenky od provozujícího leteckého dopravce podle nařízení o právech cestujících v letecké dopravě.

Soudní dvůr je totiž toho názoru, že unijní normotvůrce si sice nepřál vyloučit cestující, jejichž let je součástí souborné služby pro cesty, zcela z působnosti nařízení o právech cestujících v letecké dopravě, avšak měl v úmyslu, aby pro ně nadále platil systém, který byl již předtím zaveden směrnicí o souborných službách pro cesty a který považoval za dostatečný z hlediska ochrany. Z toho vyplývá, že právo na náhradu pořizovací ceny letenky podle nařízení a podle směrnice nelze kumulovat, neboť kumulace by mohla vést k neodůvodněně nadměrné ochraně dotčeného cestujícího na úkor provozujícího leteckého dopravce, kterému totiž v tomto případě hrozí, že bude muset zčásti převzít odpovědnost za organizátora souborných služeb pro cesty.



SDEU: Rozsudek ve věci C-377/17 Komise v. Německo ze dne 4. července 2019

Komise se svou žalobou domáhala, aby Soudní dvůr určil, že tím, že Spolková republika Německo zachovala závazné sazby pro architekty a inženýry, nesplnila své povinnosti podle článku 49 SFEU a čl. 15 odst. 1, odst. 2 písm. g) a odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu. Komise měla za to, že nařízení o odměnách za služby architektů a inženýrů (HOAI) omezuje svobodu usazování, neboť právní úprava, která zavádí systém minimálních a maximálních sazeb za služby poskytované architekty a inženýry, brání vstupu nových poskytovatelů z jiných členských států na německý trh.

Spolková republika Německo zaprvé tvrdí, že HOAI neporušuje článek 49 SFEU ani směrnicí 2006/123, jelikož na jedné straně stanoví minimální a maximální sazby odměn pouze za základní služby týkající se územního a stavebního plánování a jiných technických plánování, u nichž zajištění vysoké úrovně kvality odpovídá cíli obecného zájmu, a nikoli za poradenské služby, u kterých platí, že odměny za ně si mohou strany dohodnout volně. Na druhé straně podle Spolkové republiky Německo stanoví HOAI řadu výjimek s cílem zajistit, aby bylo možné dohodnout přiměřené odměny v každém jednotlivém případě, což je projevem vysoké míry flexibility této právní úpravy, která podle tohoto členského státu umožňuje provozovatelům z jiných členských států Evropské unie, aby vstoupili na německý trh za podmínek účinné hospodářské soutěže. Spolková republika Německo dále tvrdí, že z rozsudku C-268/15 Ullens de Schooten, ze dne 15. listopadu 2016 vyplývá, že čistě vnitrostátní situace nesmí být posuzovány z pohledu svobody usazování a směrnice 2006/123, protože ani jedna z nich není na takové situace použitelná.

Soudní dvůr v rozsudku uvedl, že dotčenou vnitrostátní právní úpravu je třeba nejprve posoudit s ohledem na článek 15 směrnice 2006/123 a poté případně přistoupit k jejímu posouzení s ohledem na ustanovení článku 49 SFEU. Hned na úvod dovedl, že je třeba odmítnout argumentaci německé vlády, že se článek 15 směrnice 2006/123 nevztahuje na čistě vnitrostátní situace, to znamená situace, kdy ke všem skutkovým okolnostem dochází pouze uvnitř jednoho členského státu. Soudní dvůr totiž již rozhodl, že ustanovení kapitoly III směrnice 2006/123, která se týká svobody usazování pro poskytovatele, musí být vykládána v tom smyslu, že se použijí rovněž v situaci, v níž se veškeré relevantní prvky nacházejí pouze uvnitř jednoho členského státu (rozsudek ze dne 30. ledna 2018, X a Visser, C-360/15 a C-31/16). V dané věci se na požadavky vyplývající z HOAI vztahuje čl. 15 odst. 2 písm. g), sporné sazby tedy musí splňovat tři podmínky stanovené touto směrnicí – nebyt diskriminační, být nezbytné a přiměřené k dosažení naléhavého důvodu obecného zájmu.

SDEU uvádí, že zatímco první dvě uvedené podmínky Spolková republika Německo splnila, neprokázala, že minimální sazby stanovené v HOAI jsou vhodné k zajištění vysoké míry kvality plánovacích služeb a zajištění ochrany spotřebitelů, což byl cíl, kterým argumentovala. Posuzování souladu úpravy s článkem 49 SFEU dle SDEU není třeba.

Kompletní rozsudek je k dispozici v českém jazyce zde: http://curia.europa.eu/juris/document/document_print.jsf?docid=215785&text=&dir=&doclang=CS&part=1&occ=first&mode=lst&pageIndex=0&cid=8553787



ESLP: Rozsudek ve věci Rook v. Německo (stížnost č. 1586/15) ze dne 25. července 2019

Právo na zpřístupnění důkazů za „moderních datových okolností“: nedošlo k porušení práva na spravedlivé trestní řízení. V rozsudku ve věci Rook v. Německo ESLP jednomyslně rozhodl, že nedošlo k porušení čl. 6 odst. 1 (právo na spravedlivý proces) spolu s čl. 6 odst. 3 písm. b) (právo na přiměřený čas a prostředky k přípravě obhajoby) Evropské úmluvy o lidských právech.

Případ se týkal posouzení spravedlivosti průběhu trestního řízení proti panu Rookovi, řediteli maloobchodního prodeje spotřební elektroniky v Německu a dalších evropských zemích, za přijetí úplatků v rámci jeho podnikatelské činnosti, během kterého bylo provedeno rozsáhlé sledování telekomunikačních činností. V listopadu 2011 byl advokátovi pana Rooka poskytnut přístup k vyšetřovacímu spisu v listinné podobě. V listopadu 2011 advokát také požádal o přezkoumání získaných zvukových souborů, této žádosti bylo vyhověno. V únoru 2012 státní zastupitelství obvinilo pana Rooka před krajským soudem z braní úplatků (v celkovém počtu 91 úplatků) v rámci jeho podnikatelské činnosti. V březnu téhož roku požádal advokát pana Rooka o přístup ke zvukovým souborům na nosičích typu DVD nebo CD, ale jeho žádost byla zamítnuta. Na základě odvolání krajský soud nařídil, aby všechny soubory byly zkopírovány do počítače uchovávaného ve vězení, kde byl zadržen pan Rook, aby mohla obhajoba tyto zvukové soubory projít ve vězení spolu s panem Rookem. Krátce nato byl počítač se zkopírovanými zvukovými daty uložen ve vězení pro účely dalšího řízení. V dubnu 2012 požádal advokát pana Rooka o kopii 14 milionů elektronických souborů uložených na datových zařízeních. V květnu 2012 mu byl poskytnut pevný disk s elektronickými soubory v šifrované podobě. Poté, co podal novou žádost o poskytnutí údajů v nezašifrované podobě, obdržel v září 2012 disky s elektronickými soubory, které lze číst pomocí softwaru dostupného zdarma online.

V prosinci 2012 krajský soud odsoudil pana Rooka za přijetí 63 úplatků k trestu odnětí svobody na pět let a na tři měsíce. Pan Rook se odvolal, přičemž zejména tvrdil, že on a jeho advokát neměli dostatek času na přezkum všech spisů a informací získaných telekomunikačním sledováním a zabavených elektronických dat. V červnu 2014 Spolkový ústavní soud zamítl jeho ústavní stížnost. ESLP ve svém rozsudku uvedl, že obhajoba měla dostatečný přístup ke spisu a dostatek času na seznámení se s údaji o telekomunikačních odposleších a elektronickými soubory, aby se mohla připravit na soudní řízení. ESLP vyhodnotil, že řízení jako celek bylo spravedlivé.

Kompletní rozsudek je k dispozici v anglickém jazyce zde: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22fulltext%22:\[%22CASE%20OF%20ROOK%20v.%20GERMANY%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\],%22itemid%22:\[%22001-194614%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22fulltext%22:[%22CASE%20OF%20ROOK%20v.%20GERMANY%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22],%22itemid%22:[%22001-194614%22]})